

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОСНОВИ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

спеціальність		обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма		факультет	біотехнологій
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

КЛИМЕНКО ІГОР ВІКТОРОВИЧ

Вища освіта – Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, спеціальність Агрономія
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, спеціальність 202 Захист і карантин рослин
Науковий ступінь – кандидат сільськогосподарських наук, 06.01.09 – рослинництво
Вчене звання – немає
Досвід роботи – більше 2 років
Показники професійної активності з тематики курсу:
автор більше 10 навчально-методичних розробок;
співавтор 5 навчальних посібників;
учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	+380680626218	електронна пошта	klymenkoigor1984@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM
---------	---------------	------------------	--	-----------------------	-----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів системних знань та практичних умінь щодо раціонального використання природних ресурсів, оцінки їх стану та впливу господарської діяльності на навколишнє середовище. Дисципліна спрямована на оволодіння принципами збалансованого природокористування, методами оцінки ефективності використання ресурсів, екологічними підходами до планування та управління природними системами, а також на розвиток здатності інтегрувати екологічні та економічні аспекти у прийняття управлінських рішень для сталого розвитку.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий; контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	Здатність оцінювати стан природних ресурсів і вплив господарської діяльності на навколишнє середовище. Здатність застосовувати принципи раціонального природокористування та сталого розвитку у плануванні використання природних ресурсів. Здатність розробляти природоорієнтовані та ресурсозберігаючі заходи для збереження екологічної стабільності. Здатність прогнозувати екологічні наслідки антропогенного впливу на природні системи. Здатність аналізувати економічну ефективність використання природних ресурсів з урахуванням екологічних обмежень. Здатність формулювати науково обґрунтовані рекомендації щодо управління природними ресурсами та охорони навколишнього середовища.	Програмні результати навчання	Знати основні принципи раціонального природокористування та законодавчі основи охорони природних ресурсів. Розуміти закономірності функціонування природних систем та вплив антропогенного навантаження на їх стійкість. Уміти оцінювати стан природних ресурсів і екологічні ризики, пов'язані з їх використанням. Застосовувати методи планування та управління використанням природних ресурсів з урахуванням принципів сталого розвитку. Розробляти заходи щодо раціонального використання та відновлення ресурсів у різних екосистемах. Оцінювати ефективність природоохоронних заходів і прогнозувати їх наслідки для екологічної стабільності. Інтегрувати екологічні, економічні та соціальні аспекти у прийняття рішень щодо управління природними ресурсами.
-------------	--	-------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОЦІНКА РЕСУРСІВ					
Лекція 1.	Поняття та принципи раціонального природокористування.	Практичне заняття 1	Оцінка стану земельних ресурсів та їх продуктивності.	Самостійна робота	Методи оцінки стану природних ресурсів. Вплив сільського господарства та промисловості на природні системи. Раціональне використання ґрунтових ресурсів та боротьба з ерозією. Методи відновлення деградованих земель. Використання водних ресурсів та заходи їх збереження. Біорізноманіття та його роль у підтриманні стабільності екосистем.
Лекція 2.	Природні ресурси: класифікація, використання та стан.	Практичне заняття 2	Аналіз стану водних ресурсів у регіоні.		
Лекція 3.	Оцінка антропогенного впливу на природні системи.	Практичне заняття 3	Визначення антропогенного навантаження на екосистеми.		
		Практичне заняття 4	Оцінка деградації ґрунтів та заходи щодо її мінімізації.		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК					
Лекція 4	Планування та управління використанням природних ресурсів.	Практичне заняття 5	Розробка заходів щодо раціонального використання лісових та водних ресурсів.	Самостійна робота	Природоорієнтовані технології в сільському та лісовому господарстві. Економічна оцінка природних ресурсів та ефективність їх використання. Прогнозування наслідків антропогенного впливу на екосистеми. Принципи сталого розвитку та екологічної безпеки. Інтеграція екологічних та соціальних аспектів у планування природокористування. Розробка комплексних рекомендацій щодо управління природними ресурсами на регіональному рівні.
		Практичне заняття 6	Вивчення ефективності застосування природоорієнтованих методів землекористування.		
Лекція 5	Розробка природоорієнтованих і ресурсозберігаючих заходів.	Практичне заняття 7	Аналіз впливу промислової діяльності на стан природних ресурсів.		
		Практичне заняття 8	Розробка рекомендацій щодо оптимізації використання ресурсів з урахуванням екологічних обмежень.		
Лекція 6.	Принципи сталого розвитку у природокористуванні та інтеграція екологічних і економічних аспектів.	Практичне заняття 9	Підготовка аналітичного звіту про стан природокористування та екологічну стабільність регіону.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Джигирей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: Навчальний посібник К.: Т-во "Знання", КОО, 2002. 203 с.
2. Екологічні основи природокористування: Навчальний посібник / За ред. Ю.Н. Соломенцева. М.: Вища школа, 2002. 253 с.
3. Економіка довкілля і природних ресурсів / За ред. Л.І. Максимів. Львів: Афіша, 2002. 168 с.
4. Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів в Україні. К.: Знання, 2001. 113 с.
5. Сафранов Т.А. Екологічні основи природокористування. Львів: "Новий Світ - 2000", 2004. 248 с.

Методичне забезпечення

1. Боголюбов В. М., Прилипко В. А. Стратегія сталого розвитку : навч. посібн. Херсон: Олді-плюс, 2009. 322 с.
2. Боголюбов В. М., Соломенко Л. І. Основи екології та збалансованого природокористування : навч.-метод. посібн. К.: ДІА, 2009. 158 с.
3. Войтків П. С. Збалансоване природокористування : метод. вказівки. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 35 с.
4. Клименко М. О., Борисюк Б. В., Колесник Т. М. Збалансоване використання земельних ресурсів : навч. посібн. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. 552 с.
5. Клименко М. О., Залеський І. І. Збалансоване використання водних ресурсів : навч.посібн. Рівне : НУГВП, 2016. 337 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.